

ARBETSUTSKOTTET FÖR PEDAGOGISKT UTVECKL- INGSCENTRUM DALARNA (PUD-AU)

Datum: 2019-12-13, tid kl. 9.00 – 12.00. **Lokal:** Haganäs.

Deltagare: Kerstin Ahlberg, HDa, Maria Almqvist, Lärarförbundet, Håkan Elfving, Gagnef, Bengt Ericsson, PUD, Anna Karin Fändrik, PUD, Catarina Gehlin, Lärarförbundet, Stefan Grybb, Hedemora, Ulrika Forssell, Borlänge, Mikael Fältsjö, VBU/Ludvika, Lena Knies, HDa, Lars Kratz, Rättvik, Lars Linder, HDa, Tobias Mårtensson, Säter, Inga-Lena Spansk, Mora, Maria Sundström, Falun, Satu Sundström, PUD, Sofia Walter, PUD.

PROTOKOLL

2019-12-13

- 1 **Mötets öppnande och dagordningen**
 PUD:s ordförande Inga-Lena Spansk hälsade välkommen och öppnade mötet.
 Dagordningen godkändes.
- 2 **Val av mötessekreterare**
 Satu Sundström valdes till mötessekreterare.
- 3 **Ett år har gått - Återblick på PUD-samarbetet 2019**
 Bengt Ericsson föredrog angående några axplock ur PUD-samarbetet 2019:
- **Ideologisk extremism**
 Tomas Axelson och Torsten Hylén vid Religionsvetenskap, Högskolan Dalarna (HDa) presenterade ett förslag till projekt om att som lärare kunna skilja på olika slags islamism. Förslaget föll inledningsvis i god jord, men stannade därefter upp. Alla projekt blir inte verklighet. Om önskemål finns om att ta upp förslaget igen finns kompetensen vid Högskolan.
 - **Fler vägar in i läraryrket**
 Januariavtalets/73-punktsuppgörelsens konsekvenser för skolan: från stiltje till nya uppdrag. Lösningar på lärarbristen dominerar. Skolverket driver på om utbildningar för ny personal och kompetensutveckling för att befintlig personal ska bli legitimerad. Lärarlyftet är igång igen med start tidigast ht 20. Behörighetskraven har lättats upp.
 - **Kurser - leda skolutvecklingsprocesser**
 Hur förverkliga kompetensutveckling i skolorna? Björn Åstrands kompetenstrappa är ett svar. En tydlig trend är kollegialt lärande. Denna trend märks också i förfrågningar till PUD. Skolforskningsinstitutet sammanställer forskningsresultat för att användas. Testkörning av kompetensutveckling av skolchefer.
 - **Försteläraryrket**
 Detta handlar delvis om att leda kollegialt lärande.
 - **Större gemensamma FoU-projekt inom SFF**
 Under PUD-AU den 19 november diskuterades ett möjligt gemensamt projekt: Hur organisera skolor och lärandet med hänsyn taget till förväntad långvarig lärarbrist?
 - **Kombinerade uppdrag**
 Mattias Gradén driver. Problem: förståelse, hur organisera?, hur nyttja den disputerade?
 - **AI-utbildningen**
 Allt mer uppmärksamhet riktas mot AI-modellen. Fjärde omgången i PUD-samarbetet ges med start ht 20. Departementet fördelar 30 miljoner till lärosäten. Hur nyttja dessa medel på bästa sätt? Fortsätta nuvarande organisation?
 - **Kommunicera utbildningsutbud**
 Frågor kommer. De grupper som tillsattes under PUD-AU 19 november kommer att jobba med bland annat dessa frågor.

- **PUD-riksdag/Think Tank i Dalom**
Kan ses som en fortsättning av Tankesmedjan. Riksdagen är en stor satsning, som riktar sig till alla nivåer i skolan.
- **Utbildning av lärare mot fritidshem**
Samarbete med Högskolan i Gävle på gång – se 9.
- **Utbildning av barnskötare**
Svar på att höja kompetensen.
- **UKÄ-granskning**
HDA har fått underkänt på vissa utbildningar – men är i gott sällskap. Kritiken riktar sig framför allt mot att den vetenskapliga kompetensen i undervisningen är för låg. Granskningarna har präglat arbetet vid HDA under året.
- **Rektorsprogrammet 2021-2027**
Se 8.
- **Partnerskolor/Övningsskolor**
Fortsätter utveckling. Projektmedlen är slut - hur finansiera i fortsättningen?
- **73-punktsprogram**
Se ovan

Tydlig trend: kollegialt lärande på alla nivåer vilket har sin orsak bland annat i lärarbristen och forskning, som visar på konstruktiva resultat.

Kommentarer:

Problematik hitta chefer/ledare. Detta är en fråga som inte har behandlats i PUD men bör läggas in i planen. En lösning kan vara deltidfortbildning för framtida ledare. Rekryteringsutbildningen kan tas upp på nytt. I Mora har man traineeutbildning på 50% och har på så vis rekryterat tre rektorer. Påminnes om "Rektors första 100 dagar" med verktygslåda. Ledarskapsutbildningar ges i samverkan mellan Högskolan Dalarna och Uppsala universitet och om allmänt ledarskap i offentlig sektor. Diskuterades förutsättningar för att följa en sådan utbildning. Från fackligt håll kommenterades risken med att tappa goda pedagoger om dessa blir chefer.

Konstaterades att hela välfärdssektorn lider brist på personal inklusive chefer. En utvecklad AI kan vara en del av lösningen.

4

Rapport om utvecklingsgrupper

Bengt Ericsson föredrog angående utvecklingsgruppernas uppdrag och vilka som ingår i respektive grupp.

Generellt kan ett paradigmskifte skönjas: kompetensutveckling av all personal. Studievägledare från HDA kan åka ut och informera intresserade om de möjligheter som finns. Det material som blir resultatet av gruppernas arbete kan användas i samband med PUD-riksdagen. Programchefer är sammanställande i alla grupper.

- **Förskolläraryrket**
Uppdrag: skapa tydligare vägar för att utveckla den personal som finns i förskolan och koppla till den kompetenskartläggning, som ska göras. Vilken support och vilka stödvägar finns? Huvudfokus ska inte vara Arbetsintegrerad lärarutbildning (AI). Förordningsförändring i VAL från och med 15 april 20 ger bättre förutsättningar att studera till förskollärare.
Ingår: programchef Stina Jeffner eller Ida Byhlin, Anna Karin Fändrik, Filippa Bergqvist, Ulrika Forssell och Lena Perrault.

- **Grundskolan F-6, Fritidshem**
Uppdrag: Vilka utbildningar som ska ges som AI, kompetensutvecklingsplan. Samverkan med HiG om utbildning av lärare mot fritidshem. På sikt utbildning vid HDa.
Ingår: Modellvårdsgruppen bildar stomme - Mikael Fältsjö, Ulrika Forssell, Lena Knies, Lars Linder, Maria Sundberg, Maria Almqvist, Hanna Meijer Holmqvist, dessutom programchef Kerstin Ahlberg och Filippa Bergqvist, Anna Karin Fändrik och Sofia Walter.
- **Ämneslärarprogrammen 7-9 och gymnasiet**
Uppdrag: Primärt vad som kan ges som AI.
Ingår: programchef Göran Morén, Karin Nordmark, Christel Zedendahl, Peter Gabrielsson/John Steen, Lena Knies, Anna Karin Fändrik, Filippa Bergqvist. Gruppen kan kalla linjechefer.
- **Kompetenskartläggning**
Uppdrag: Hur ser kompetensläget ut? Behövs mer kunskap om vilka som behöver kompetensutveckling för att kunna sätta in relevanta insatser. En pilotstudie är gjord i Borlänge och Falun, som kan utgöra grund. Kommentar från fackligt håll angående att inte ta ut sin legitimation: oro för att behöva undervisa i ämnen som man inte anser sig tillräckligt kompetent för. Kan detta lösas med kompetensutbildning?
Ingår: Lars Linder och Tobias Mårtensson.
- **Statsbidrag.**
Resurser behövs. Alla kommuner kommer att få Likvärdighetsbidrag. Detta diskuteras under skolchefsmöte den 18 december.

5

Skolforskningsfonden

Bengt Ericsson föredrog angående inriktning för Skolforskningsfonden under ansökningsomgång 2020-21.

Centrala utmaningar i skolan bör ligga som underlag för de FoU-projekt som finansieras av Skolforskningsfonden. Vid förra AU-mötet den 19 november diskuterades vilka centrala utmaningar skolan står inför. En av de största utmaningarna som lyftes fram var att skolan inom den närmsta 10-15 åren behöver organiseras utifrån förutsättningen att tillgången på behöriga lärare ej matchar skolans verkliga behov. Frågan "Hur organiserar vi lärandet i ett sådant sammanhang?" framstod som en av de centrala utmaningarna som vi behöver ta oss an.

En fortsatt diskussion fördes utifrån frågan Hur rigga skolverksamhet utifrån den situation som är och ser ut att fortsätta, det vill säga med för få behöriga lärare, sett till hur lärandet är organiserat idag? De forskare vid HDa som har vidtalats är mycket positiva. De ser potentialen i projektet. Större elevgrupper - om det är en lösning - är en didaktisk och organisatorisk fråga, eventuellt också teknisk.

En strukturell organisering av forskningen måste göras. Berördes de kollegiala forskargrupperna vid HDa inom forskningsprofilen Utbildning och lärande och eventuella försöksprojekt i skolorna samt ovan nämnda ledarskapsprojekt. Detta tas upp under skolchefsmötet den 18 december. Vidare diskuterades handledningsstöd till obehöriga lärare och vilken koppling som kan göras till forskning samt Elevhälsan. Samverkan för bästa skola (SBS) skulle kunna utvecklas med forskning. Föreslogs ett slags kulturanalys som metod med hänvisning till skolforskning utförd av Gunnar Berg. Påminnes om att externa forskningsmedel kan sökas som komplement till interna och medel från Skolforskningsfonden. Nämnades att HDa har fått förfrågan om forskning kring ett stort omställningsarbete i en PUD-kommun med samma målsättning som i skollagen.

Beslutades att utifrån förda diskussioner under PUD-AU bilda en tankekedja. Inga-Lena och Bengt kommer att ingå i gruppen. Bengt tar upp frågan med forskningsledare Sara Irisdotter Aldenmyr. Detta diskuteras vidare under nästa PUD-AU den 28 januari 2020. Frågan tas upp under skolchefsmöte den 18 december.

PAUS

6

De arbetsintegrerade lärarutbildningarna

Mikael Fältsjö, Anna Karin Fändrik, Lena Knies och Lars Linder föredrog om planeringsläget inför ansökan ht 20.

Beslut har tagits om omgång 4, ansökningsperioden tidigareläggs, alla involverade hjälps åt med marknadsföringen.

Ett utkast till kalendarium med information om möten etc. är klart. Det färdiga kalendariet går ut när det är färdigställt.

KPU-studenter antas inom VAL. Det går inte att tidigarelägga antagning i nuläget. Detta kan komma att förändras i samband med förordningsförändringarna.

Diskuterades marknadsföring mot presumtiva studenter och möten med rektorer samt handledare. Informationsmöten planeras, som tidigare, i Avesta och Falun. Föreslogs från HDA:s sida speeddating, en kort information, som följs av tid för frågor eftersom så många individuella lösningar brukar bli aktuella. Mötet ställde sig positivt till detta. Speeddatingen sker i februari/mars.

Anna Karin Fändrik föredrog angående KPU: De befintliga KPU-grupperna är små och blir hela tiden allt mindre. Matchningen är svår att få att fungera. Ofta måste man hitta väldigt specificerade lösningar och i vissa fall är studenterna inte tillräckligt förberedda för arbetsbelastningen. Men man måste förhålla sig till ingånget avtal. Lösningar på detta diskuterades: Krav på arbetslivserfarenhet från skolan? Halvårsavtal? Provanställning? Det senare är inte aktuellt.

Anna Karin framförde att någon typ av kvalitetskontroll skulle vara att föredra, exempelvis via prov eller handledning. Hon önskar vidare tydligare initiativ från skolan på lämpliga personer. Dessa måste få information om vilka möjligheter utbildningen innebär och vilka krav som ställs. Då skulle man undvika en del av problematiken med mindre lyckad matchning och olämpliga personer. Mera dialog kring detta behövs.

Anna Karin ställde frågan om KPU-varianten av AI ska läggas ner och antagning bara ske via VAL eller om den åtminstone kan vara vilande. Framfördes från skolchefshåll att det är processen som måste förbättras med hänvisning till tidigare föreslagen, assessmentfunktion. Att pausa skulle ge fel signaler.

Tidigarelagd ansökningsperiod och rimlig tid för studier skulle förbättra situationen. Från fackligt håll framfördes att det befintliga avtalet är tillfredsställande formulerat men att det naturligtvis kan ses över.

Sammanfattningsvis konstaterades att en lösning skulle vara att tidigarelägga ansöknings- och antagningsprocessen. Det skulle vara en naturlig del i ett utvecklingsarbete, så som kontinuerligt sker inom alla utbildningar.

Kalendarium:

Träff för anmälda i kontaktlistan den 13 januari kl. 14. Muntligen har fler anmält platser.

Träff för presumtiva studenter den 29 januari i HDA:s bibliotek.

Inbjudan kommer från HDA. Datum för informationsmöten med mera läggs på hemsidor, sociala medier etc.

Marknadsföringen bör starta i mellandagarna.

Några lärosäten har lyckats mindre bra med sin marknadsföring. Kan vi förbereda ytterligare?

Avtalet och bilagan reviderades våren 19. Broschyerna måste ses över.

7

PUD-riksdag - Think Tank i Dalom

Mikael Fältsjö och Sofia Walter föredrog angående PUD-riksdagen. Datum för riksdagen är den 29 april 2020 i Galaxen, Borlänge. Utbildningsminister Anna Ekström har tackat ja till att medverka medan Björn Åstrand nu har tackat nej. Rektor har tackat ja. Sara Irisdotter Aldenmyr har tidigare tackat ja. Nästan alla kommuner har anmält intresse för att delta. Det finns inte fler platser än de tidigare aviserade (ca 160). Föreläsningarna ska vara korta så att det blir tid för diskussioner. Gruppdiskussionerna leds av skolhuvudmän och personal vid HDa.

8

Rektorsprogrammet

Bengt Ericsson rapporterade angående ansökan om att få bedriva Rektorsprogrammet 2021-27 i samverkan mellan HDa och Örebro universitet. Processen rullar på och arbetet med att skriva ansökan har påbörjats. Entusiasmen är stor liksom medvetenheten om att konkurrensen blir stor då många lärosäten kommer att ansöka, förutom de som nu ger Rektorsprogrammet.

Närvarande skolchefer ställde sig positiva till att fungera som remissinstans.

9

Utbildning av lärare mot fritidshem

Programansvarig för grundskolläroprogrammen F-3 och 4-6 Kerstin Ahlberg redogjorde för att samarbetet mellan HDa och Högskolan i Gävle (HiG) om utbildning av lärare mot fritidshem. På programnivå är allt klart. Avtal på chefsnivå ska skrivas på. Programmet drivs av HiG men 15 platser finns vid HDa i Falun. Vissa träffar sker via nät. Det är viktigt att marknadsföringen fungerar och platserna fylls då behovet är stort.

10

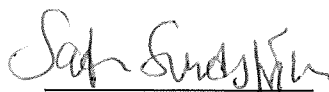
Övriga frågor

Inga övriga frågor hade anmälts.

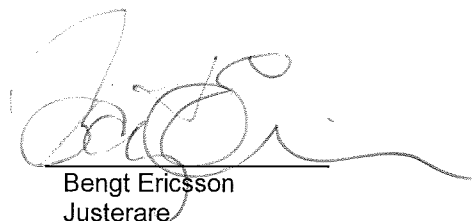
11

Avslut

Ordförande tackade alla för terminen som varit och önskade God Jul varefter lunch vidtog.

Satu Sundström
Sekreterare

Bengt Ericsson
Justerare